

Asia: VM040:00/2019, VM/823/03.01.00/2019

Luonnos hallituksen esitykseksi kuntien taloustietojen tuottamista ja raportointia koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kuntien taloustietojen tuottamista ja raportointia koskevan hallituksen esityksen tavoite ajantasaisen ja yhteismitallisen kuntataloustiedon tuottamisesta on kannatettava ja tärkeä. Laki on 10 vuotta myöhässä, ja se tulisi saattaa voimaan ilman enempää viivytyksiä, sillä tietojen kerääminen on nykyhetkellä fragmentoitunutta, vaikeasti hyödynnettävää ja se vie kuntien arvioiden mukaan suhteettoman paljon työaikaa. Tulevaisuudessa taloudelliset ja toiminnalliset tietotarpeet todennäköisesti lisääntyvät, jolloin keskitetyn digitaalisen tietojen keräämisen on oltava sujuvaa, tehokasta ja mahdollisimman automatisoitua.

On perusteltua korjata asian nykytilaa rajapintasäätelyn avulla, koska se pakottaa kaikki ohjelmistotarjoajat korjaamaan talousohjelmistojaan ja minimoii markkinahäiriöiden todennäköisyydet. Rajapinnasta säädettäessä tulee huomioida, että rajapinnan tulee kattaa suuri osa tietotarpeista ja erillisen raportointiprosessin mukaan raportoitavien tietojen määrä tulee minimoida. Rajapintasäätely ei täytyä tarkoitustaan ja yleislain luonnettaan, mikäli erillisesti raportoitavia tietoja jätetään rajapintasäätelyn ulkopuolelle. Erillisraportoinnin määrän kasvaessa ennakoitua suuremmaksi on lopputuloksena kuntasektorille raportointiin käytettävän työn lisääntyminen. Hallituksen esityksessä tuleekin paremmin ennakoida, miten tulevaisuudessa ilmenevät tietotarpeet tuodaan puheena olevan lakiesityksen soveltamisalan piiriin.

Rajapintasäätelyn negatiivinen vaikutus on sen kustannuksia aiheuttava luonne. Kustannuksia tulee syntyä jokaiselle kunnalle ja kuntayhtymälle, sillä ohjelmistotarjoajat huomioivat muutostyöt laskutuksessaan. Hallituksen esityksen arvio 30 000 €-100 000 € kuluista per raportointiyksikkö on maltillinen ja todelliset kustannukset voivat nousta suuremmiksi. Kustannuksia arvioitaessa tulisi huomioida myös se, että ne kunnat ja kuntayhtymät, joiden taloushallinto on keskitetty ulkoisiin palveluyksiköihin, selviävät pienemmin kustannuksin kuin kunnat, jotka hoitavat taloushallintonsa itse.

Vaikka kustannusvaikutukset jäisivät maltillisiksi, pienissä kunnissa ja kuntayhtymissä ne ovat ongelmallisia. Muutoksiin varatun digikannustinrahan riittävyys tulee varmistaa, ja sen käyttömahdollisuus tulee ulottaa myös kuntayhtymiin. Muutostyöt ovat taloudellisesti haastavimpia pienille kunnille, mutta myös pienille kuntayhtymille. Kuntayhtymien kerätessä rahoituksensa kunnilta taloudellinen rasitus pieniin kuntiin on kaksinkertainen, mikäli kuntayhtymät joutuvat nostamaan kuntien maksuosuuksia muutosten vuoksi.

Esitykseen sisältyvää laskennallista arviota 0,5-1 henkilötyövuoden säästöstä kunnissa ja kuntayhtymissä on pidettävä epärealistisena. Saavutettu työajan säästö ei ole suoraan muutettavissa henkilötyövuosisäästöksi. Oletetun säästön leikkaaminen kuntien valtionosuuksista ei ole perusteltua ja lisäisi muutostyön taloudellista taakkaa entisestään. Kuntien valtionosuuksiin ei tule kohdentaa minkäänlaista vähennystä kyseessä olevan lakiesityksen pohjalta.

Saranpää Toni
Pohjois-Pohjanmaan liitto